

tot het einde van het schooljaar als dat nodig zou zijn; het schooljaar (PO/VO) eindigt sowieso 30 mei (dus opening voor alleen laatste twee weken niet zo waarschijnlijk).

2. De situatie wordt permanent bekeken voor heroverweging. Besluiten o.b.v. de situatie van het moment en gedrag van burgers.
3. Nog geen duidelijke signalen over volgende stappen; piek van het virus wordt verwacht in mei.

Oostenrijk:

1. Alle scholen zijn dicht sinds 16 maart. Scholen zijn nog wel open voor kinderen onder 14 jaar als ouders moeten werken. Op 8 april is besloten dat de scholen gesloten blijven tot begin mei. Sinds 16 maart zijn colleges meer aan universiteiten vervangen door online en afstandsleren.
Nieuwe afspraak is dat vanaf 4 mei het laatste leerjaar van het VO weer naar school gaat met het oog op de examens die vanaf 25 mei voor deze leerlingen plaatsvinden, in iets aangepaste vorm. Mondelinge examens zijn geschrapt (tenzij examenleerlingen dit zelf willen) en er zullen alleen schriftelijke examens plaatsvinden (dit zullen er ook iets minder zijn). De eindweging is iets aangepast, doordat de Matura (het centraal eindexamen) samen wordt gewogen met schoolexamens. Examens in het mbo worden verplaatst naar juni. Voor de examens moeten voorzorgsmaatregelen voor hygiëne en social distancing in acht worden genomen. Leerlingen die medisch tot de risicogroep behoren, zullen examen kunnen doen in een aparte ruimte.
2. Geen specifiek moment voor heroverweging bepaald. Besluitvorming vindt vooral door kanselier en vice-kanselier, in samenspraak met het Gezondheidsministerie, plaats.
3. Vanaf half mei zullen mogelijk ook andere schoollagen dan eindexamenklassen gefaseerd weer naar school gaan, met voorzorgsmaatregelen voor hygiëne en social distancing. Dit is nog niet besloten en is nog informeel. Ook heropening van universiteiten kan dan worden overwogen.
Oostenrijk lijkt hiermee te kiezen voor een gefaseerde schoolopening en kijkt hiervoor ook naar ontwikkelingen in Denemarken. Gefaseerde opening scholen is in lijn met algemene aanpak in Oostenrijk (ook bijv. opening van kleine winkels).

Spanje:

1. Op 14 maart is besloten tot sluiting. Alle scholen en universiteiten zijn gesloten tot in elk geval 11 april.
2. We hebben geen informatie ontvangen over moment van heroverweging van maatregelen.
3. Er zijn geen signalen over eventuele stappen.

Italië:

1. Alle onderwijsinstellingen zijn gesloten sinds 4 maart. Geen specifieke datum benoemd tot wanneer de maatregelen gelden.
2. We hebben geen informatie ontvangen over moment van heroverweging van maatregelen.
3. Er zijn geen signalen over eventuele stappen.

Andere EU-lidstaten:

- **Letland:** schoolsluiting tot 12 mei; eindexamens staan nog steeds gepland voor eind mei / juni. Vandaag, 9 april, nieuw crisisberaad ministerraad, vraag over rest van het schooljaar ligt daar op tafel.
- **Slovenië:** scholen tot nader order gesloten, nog geen vervolgbesluit genomen. Drie scenario's: scholen openen 1 mei, 1 juni, of dicht tot einde schooljaar.
- **Portugal:** nadere mededelingen vanmiddag, 9 april.
- **Litouwen:** scholen gesloten tot 27 april. Nog geen besluit over einde schooljaar en examens.
- **Malta:** scholen gesloten tot einde schooljaar.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 10 april 2020 09:44
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: FW: corona-update buurlanden 10/4

Hoi [REDACTED],
 Misschien idee om dit overzicht bij onze verslaglegging (van ons breed overleg) te doen?
 Kan informatief en nuttig zijn voor de diverse aangesloten secretarissen.

Groetjes,
 [REDACTED]
 [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 10 april 2020 9:23
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: corona-update buurlanden 10/4

Beste [REDACTED] en [REDACTED],

Het IB team 'Buurlanden' maakte de afgelopen weken dagelijks een overzicht van de corona ontwikkelingen op OCW terreinen in de landen om ons heen.

Tenzij jullie het al op een andere manier ontvingen, zal ik vanaf nu proberen het dagelijks aan jullie door te sturen.

Groet,
 [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 10 april 2020 9:09
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: corona-update buurlanden 10/4

Beste allen,

Hierbij de corona-update voor de buurlanden:

Nederland:

- 21762 besmettingen, 2396 sterfgevallen, 250 genezen.

Frankrijk:

- 117749 besmettingen, 12210 sterfgevallen, 23206 genezen;
- In een vergadering met de senatoren op donderdagmiddag gaf de minister van Onderwijs, Jean-Michel Blanquer, aan dat de middelbare scholen voor beroepsonderwijs het hoogste uitvalpercentage hebben als gevolg van de schoolsluiting. De 700.000 leerlingen in de beroepsopleiding (CAP, BEP, bac pro...), waarvan de meesten afkomstig zijn uit achtergestelde milieus, "combineren soms academische en sociale moeilijkheden", meldt franceinfo;

Duitsland

- 118235 besmettingen, 2607 sterfgevallen, 52407 genezen;

- De onderwijsministers van de deelstaten hebben gisteren een inofficiële telefoonconferentie gehouden om te overleggen over de vervolgstappen. Het gesprek diende ter voorbereiding op een officieel overleg tussen de MP's van de deelstaten en bondskanselier Merkel dat op 15 april gepland is. Bronnen melden aan de Spiegel dat de deelstaten een gezamenlijke lijn willen vinden en chaotische toestanden (zoals rondom het sluiten van de scholen in maart) willen voorkomen. Het lijkt erop dat gekozen zal worden voor een stapsgewijze heropening van de scholen, waarbij eerst een deel van de leerlingen weer onderwijs op school zal ontvangen;
- [REDACTED], heeft aangegeven dat een verplaatsing van de zomervakanties op dit moment niet aan de orde is;
- Het Fusion Festival (meerdaags kunst, muziek en theaterfestival met 70.000 bezoekers) is afgezegd;
- De Händel-Festspiele in Halle zijn afgezegd. I.h.k.v. dit festival vinden jaarlijks meer dan honderd evenementen op het gebied van klassieke muziek plaats. Het festival trekt jaarlijks tienduizenden bezoekers;
- NRW heeft de uitbetaling van steungelden aan zzp'ers en kleine bedrijven voorlopig stilgelegd vanwege aanwijzingen van grootschalige fraude. Malafide bedrijven blijken aanvragen te hebben onderschept en vervolgens te hebben ingediend met een ander rekeningnummer;
- Het Duitse leger schiet het VK te hulp met de levering van 60 mobiele beademingsapparaten. Het ministerie van Defensie van het VK had hulp gevraagd aan meerdere NAVO-partners.

België:

- 24983 besmettingen, 2523 sterfgevallen, 5164 genezen;
- Vlaams onderwijsminister Ben Weyts (N-VA) werkt samen met het onderwijsveld aan een scenario met zomerscholen om leerlingen bij te spijkeren die een grote leerachterstand hebben opgelopen door het coronavirus. Dat zou op vrijwillige basis gebeuren, zowel voor leerlingen, leerkrachten als scholen, benadrukte Weyts donderdagmiddag in een videoconferentie met de leden van de commissie Onderwijs van het Vlaams Parlement;
- Woensdag 15 april staat de annulering van evenementen in juni en juli op de agenda van de Nationale Veiligheidsraad. De situatie werd vandaag besproken in de cultuurcommissie van het Vlaams parlement. De cijfers: 360 gemiste premières (in binnen- en buitenland) van Vlaamse producties, 2.600 speeldata in het buitenland die niet zullen plaatsvinden, 3.000 concerten van Vlaamse artiesten die worden geannuleerd en 170 gesloten tentoonstellingen wereldwijd met werk van Vlaamse kunstenaars;
- 3 miljoen FFP2-maskers, die begin april aankwamen op de luchthaven van Luik, blijken waardeloos te zijn;
- Ook met de testkits voor de woon-zorgcentra zijn er problemen. De verzonden kits bevatten een verkeerde handleiding, waardoor verschillende woon-zorgcentra al gestopt zijn met tests afnemen.

VK:

- 65077 besmettingen, 7978 sterfgevallen, 135 genezen;

Algemeen

- PM Johnson lijkt aan de beterende hand.
- Omdat de Corona-crisis in het VK nog lang kan duren, versterkt de roep om verzachting van de maatregelen om daarmee de economie te beschermen.
- Tegelijkertijd maakt men zich zorgen over het handhaven van de social distancing richtlijnen gedurende het Paasweekend, waarbij het weer in het VK op sommige plaatsen erg mooi (25C) kan worden.

Onderwijs

- De overheid maakt zich zorgen over het feit dat in sommige regio's minder dan 25% van de 'risico-kinderen', waarvoor opvang op scholen is geregeld, daadwerkelijk naar school komt. Dit zal leiden tot leerachterstanden, maar waarschijnlijk ook tot een grotere kans op huiselijk geweld, misbruik etc.
- Britse universiteiten vragen de overheid om steun van 2 miljard pondom daarmee hun onderzoek (vooral bij LSE, UCL en ICL) te steunen. Dat onderzoek gaat lijden onder de verwachte afname van inschrijvingen van internationale studenten. Een enquête onder Chinese studenten geeft aan dat bijna 40% niet van plan is om volgend jaar naar Europa te komen.
- De afname kan er toe leiden dat de (nieuwere) universiteiten programma's gaan bundelen.
- Universities UK geeft aan dat zo'n 140 universiteiten een overeenkomst hebben gesloten waarbij de populaire universiteiten een limiet stellen op de inschrijving van Britse studenten ter

compensatie van de afgenomen internationale inschrijvingen. Daarmee worden de Britse studente 'eerlijker' verdeeld over de minder populaire universiteiten.

- Schotse universiteiten verwachten een verlies aan inkomsten van 500 miljoen pond over 2020-2021, door lagere internationale inschrijvingen, het kwijtschelden van huur van studentenaccommodatie en afzeggen van congressen en zomercursussen. Het is 10% van de totale omzet.

Groeten,

[Redacted]

.....
**Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap / Ministry of
Education, Culture and Science**
Directie Internationaal Beleid / Department for International Policy

Rijnstraat 50 | 2515 XP | Den Haag

.....
T [Redacted]
M [Redacted]@minocw.nl

[Redacted]

de huidige maatregelen in de onderwijssector. Het overzicht over cultuur gaat meer algemeen in op de genomen maatregelen in de cultuursector.

Als er vanuit het OT of de BWL andere specifieke vragen zijn om mee te nemen in het overzicht horen we dat graag.

Met vriendelijke groet en alvast een fijn paasweekend,

[Redacted]

[Redacted]

.....

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Directie Internationaal Beleid

Rijnstraat 50 | 2515 XP Den Haag

Postbus 16375 | 2500 BJ Den Haag

.....

T [Redacted]

@ [Redacted]

W www.minocw.nl

Maatregelen buurlanden en overige EU-lidstaten – heroverweging maatregelen rond sluiten van scholen en universiteiten

Stand van zaken 9 april 2020, 12:00 uur

Eerder ontving u een overzicht van de maatregelen die de EU-lidstaten en specifiek de buurlanden hebben genomen rond het sluiten van scholen en universiteiten en welke volgende stappen er op dat vlak zijn voorzien de komende tijd. Onderstaand vindt u een update van deze informatie,

Dit is op basis van zowel formele informatie als informatie van informele contacten. Specifiek is gekeken naar de volgende vragen:

1. In hoeverre zijn scholen en universiteiten gesloten (volledig/gedeeltelijk/is er verschil in sectoren?) en met welke argumentatie? Tot welke datum zijn scholen en universiteiten gesloten? En waarom is voor die datum gekozen?
2. Is er een vastgesteld moment waarop een heroverweging van de huidige maatregel rond scholen/universiteiten zal plaatsvinden? En op basis waarvan (rapport? Cijfers? Maatschappelijke invloeden?) zal de heroverweging plaatsvinden?
3. Welke signalen zijn er al voor het nemen van volgende stappen? Bv huidige maatregelen verlengen, opschorten of uitbreiden.

Duitsland

1. Alle kinderdagverblijven/scholen/hogescholen/universiteiten in heel Duitsland zijn in ieder geval gesloten tot na de paasvakantie. De reden voor de schoolsluitingen is verdere verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. Deze datum is uit praktische oogpunt gekozen (tijdens de paasvakantie zijn de scholen toch al gesloten) en omdat deze periode lang genoeg is om de eventuele effecten van de maatregelen te zien. De einddatum van de paasvakantie/de schoolsluiting verschilt per deelstaat:
 - Beieren: tot 19 april
 - Baden-Württemberg: tot 19 april
 - Berlijn: tot 17 april
 - Brandenburg: tot 17 april
 - Bremen: tot 14 april
 - Hamburg: tot 19 april
 - Hessen: tot 19 april
 - Mecklenburg-Voorpommeren: tot 19 april
 - Nedersaksen: tot 19 april. Eindexamenkandidaten havo/vwo tot 15 april
 - Noordrijn-Westfalen: tot 19 april
 - Rijnland-Palts: tot 19 april
 - Saarland: tot 26 april
 - Saksen: tot 19 april
 - Saksen-Anhalt: tot 19 april (de paasvakantie eindigt een week eerder)
 - Sleeswijk-Holstein: tot 19 april
 - Thüringen: tot 19 april
2. Na Pasen is een overleg tussen bondskanselier Merkel en de minister-presidenten van de Länder gepland, waarbij een besluit over eventuele verlengingen van de maatregelen genomen zal worden. In voorbereiding daarop vindt op 9 april een teleconferentie tussen de onderwijsministers van de Länder plaats. De Länder zijn verantwoordelijk voor het onderwijs en nemen dit besluit, maar hebben dus wel nauw contact hierover met de Bund. De aanbevelingen van het Robert-Koch-Instituut (Duitse RIVM) van 14 april zullen een grote rol spelen in het besluit over het wel of niet verlengen van de maatregelen.
3. Het lijkt zeer waarschijnlijk dat de schoolsluitingen verlengd zullen worden. Voor het heropenen van scholen gaan diverse scenario's rond. Het lesgeven in 'ploegen' is één daarvan, bijvoorbeeld door aanvankelijk alleen de eindexamenleerlingen weer les op school te geven of klassen om de dag naar school te laten komen. Ook wordt genoemd basisschoolleerlingen (vanaf groep 4) weer naar school te laten gaan, omdat zij minder digitale vaardigheden hebben en dus minder goed thuis lessen kunnen volgen. Het inkorten of zelfs afgelasten van de zomervakantie wordt ook genoemd.

België

1. Op dit moment zitten we in de twee weken durende paasvakantie (t/m 19 april). Ook tijdens de paasvakantie wordt opvang voorzien voor kinderen van ouders uit cruciale

sectoren en kinderen in een kwetsbare thuissituatie. Crèches zijn in België tot nog toe gewoon opengebleven.

De universiteiten hebben beslist om tot het einde van het academiejaar alleen nog digitaal les te geven. Ook relevant voor Nederlandse studenten: de toelatingsexamens arts en tandarts gaan voorlopig door zoals gepland.

2. Uiterlijk 19 april wordt een nieuw besluit genomen over de maatregelen. Dit is de laatste dag van de paasvakantie. Beslissing hangt af van de wetenschappelijke adviezen hierover. Er is een nieuwe commissie opgericht, de GEES. Dit is een groep experts die zich bezighoudt met verschillende scenario's voor de exit-strategie. Aan het hoofd staat virologe Erika Vlieghe. Niet iedereen is blij met de samenstelling van de GEES. Zo zou de pedagogische en sociale kant niet of onvoldoende vertegenwoordigd zijn en er teveel nadruk zijn op enkel de volksgezondheid en de economie.
3. Reeds bij de vorige verlenging van de maatregelen werd aangegeven dat een verlenging tot (in elk geval) 3 mei zeer waarschijnlijk is. De boodschap in de pers vanuit zowel de GEES als de politiek is in elk geval dat de maatregelen niet te snel mogen worden afgebouwd en dat dit gradueel zal moeten gebeuren. Minister van Onderwijs Ben Weyts sorteert al voor op een verlenging en heeft aangegeven dat bij een verlenging na de paasvakantie ook gestart zal worden met het aanbieden van nieuwe leerstof (was tot nog toe verplicht enkel herhaling).

Frankrijk

1. Tot 15 april zijn scholen en universiteiten gesloten. Er wordt – centraal gestuurd vanuit de overheid - afstandsonderwijs aangeboden en opvang wordt voorzien op school voor kinderen van gezondheidswerkers.
2. Beslissingen worden steeds genomen op basis van wetenschappelijke adviezen van een speciaal hiertoe opgerichte wetenschappelijke raad. Net zoals in overige landen, is een belangrijke graadmeter het aantal patiënten dat op IC ligt in verhouding tot de beschikbare IC-capaciteit.
3. Het Elysée heeft laten weten dat de maatregelen zeker zullen worden verlengd na 15 april. Maandag 13 april komt president Macron met nieuws over hoe nu verder. Vanuit de overheid wordt vooral gewaarschuwd om de navolging van de geldende maatregelen niet te laten verslappen; minister van binnenlandse zaken heeft opgeroepen tot strengere handhaving indien dit nodig blijkt.

VK

1. In het VK zijn scholen voor onbepaalde tijd gesloten, om de verspreiding van het virus te remmen. De regering bepaalt wanneer de scholen weer open gaan. Daarbij is het verloop van de infecties bepalend.
Voor kinderen van ouders in cruciale beroepen, voor kinderen in achterstandsgezinnen, of met fysieke en psychische beperkingen zijn als opvang deels scholen open gesteld. Geschat wordt dat het om maximaal zo'n 20% van het totale aantal leerplichtigen gaat. Er worden voedselbonnen uitgereikt aan (ouders van) kinderen die normaal op school in aanmerking komen voor 'free schoolmeals' en nu geen toegang hebben tot opvang. Op de meeste privéscholen wordt ervan uitgegaan dat vóór de zomervakantie geen onderwijs meer gegeven wordt.
Universiteiten zijn niet door de overheid gesloten. Maar de maatregelen om verspreiding van het virus te remmen (niet reizen, niet in groepen bijeen komen etc.) leiden er in de praktijk toe dat Britse universiteiten gesloten zijn. Het onderwijs wordt veelal 'on-line' aangeboden en examens worden 'on-line' afgenomen. Veel universiteiten realiseren zich dat studenten onder de huidige omstandigheden niet dezelfde prestaties kunnen leveren. Zij stellen daarom dat de nu behaalde cijfers nooit lager zullen zijn dan de eerder behaalde resultaten. Studenten maken zich zorgen om het 'verloren' deel van het studiejaar en ook om het 'verloren' deel van het collegegeld en van huur van studentenaccommodatie.
Universiteiten maken zich zorgen over de verwachte inkomstenderving door lagere aantallen internationale inschrijvingen voor de komende jaren.
2. Heroverweging komt pas aan de orde als er een langere tijd een significante daling van het aantal infecties is. Vanuit de samenleving neemt de druk om (gefaseerd) scholen te heropenen toe. Het Britse parlement stelt een onderzoek in naar de gevolgen van de schoolsluiting op het 'leren' van kinderen.
3. Er zijn nog geen signalen rond volgende stappen. Het is onwaarschijnlijk dat ten aanzien van scholen nog een strenger regime wordt ingevoerd. De verwachting is dat het huidige regime over enkele weken (begin mei) geleidelijk minder streng wordt. Formeel wordt dat

overigens nergens uitgesproken, omdat de besmettingspiek waarschijnlijk nog moet komen. Wetenschappelijk advies ten aanzien van de verspreiding van het virus en druk vanuit de samenleving over de economische gevolgen zullen bepalend zijn. Universiteiten passen zich aan aan de algemene regels die de overheid stelt ten aanzien van 'social distancing'. Wanneer de maatregelen geleidelijk verlicht worden, zal een deel van de zomer misschien gebruikt worden om de verloren leertijd in te halen.

Overige EU-landen

Zweden:

1. Basisscholen en vve-instellingen zijn nog open. Scholen in VO, beroepsonderwijs, volwassenenonderwijs en HO-instellingen zijn inmiddels gesloten (eerder was alleen advies om te sluiten) en overgeschakeld op afstandsonderwijs, op advies van het Public Health Agency.
Bevoegdheid voor (sluiten van) scholen ligt bij de onderwijsaanbieder (gemeente of onafhankelijk); zij volgen de adviezen van het Public Health Agency en artsen. Wel heeft de centrale overheid op 13 maart een 'regulatory framework' vastgesteld voor schoolsluitingen, waardoor uitzonderingen op reguliere regels voor onderwijsaanbod mogelijk zijn; dit kader is geldig van 16 maart 2020 tot 30 juni 2020.
Reden om basisscholen vooralsnog open te houden: verondersteld wordt dat sluiting niet tot (sterke) vermindering van verspreiding van het virus zou leiden, terwijl de disruptie groot zou zijn. Ook open om vitale sectoren als gezondheidszorg zoveel mogelijk overeind te houden. VO-instellingen en HO-instellingen wel sluiten omdat daar minder supervisie nodig is en er meer gereisd wordt.
Er wordt momenteel wel bekeken of niet alle scholen voor leerplichtonderwijs en vve-instellingen dicht moeten; de bevoegdheid hiertoe is inmiddels door het parlement bij de regering belegd (dus centraal).
2. Public Health Agency en artsen hebben een grote rol in de heroverweging van de maatregelen; de overheid handelt op basis van hun aanbevelingen. Geen specifiek moment van heroverweging; er is een permanente analyse van de situatie.
3. Zweden staat in de gekozen strategie (om in elk geval basisscholen open te houden) momenteel redelijk geïsoleerd in de EU; veel debat, maar nog steeds van kracht.

Denemarken:

1. Scholen en HO-instellingen zijn gesloten. Alleen staf in vitale functies zijn aanwezig op onderwijsinstellingen. Alle scholen en universiteiten doen aan afstandsleren.
Als de prognoses voor beheersing van het virus blijven zoals die op dit moment zijn, zullen de scholen na Pasen, vanaf 15 april, **gefaseerd weer opengaan**. Dit geldt voor leerlingen tot de vijfde klas (leerlingen tot ongeveer 12 jaar) van het PO en de onderbouw VO. Dit onder voorwaarde dat de scholen een veilige leeromgeving kunnen garanderen. De scholen zouden normaal gesproken na Pasen opengaan op 14 april.
De **gefaseerde opening** zal ook gelden voor leerlingen in de laatste klas van de bovenbouw in het VO, dus eindexamenleerlingen. Hun examens zullen in principe doorgaan, maar het aantal examens zal wel worden verminderd (ongeveer de helft van het reguliere aantal examensessies). Afsluitende toetsen in het PO en onderbouw VO gaan niet door; daar gelden de cijfers van eerdere toetsen.
2. besluit rond gefaseerde opening vanaf 15 hangt af van de ontwikkelingen rond Pasen. Prognoses zijn nu goed (verdere besmetting door één besmet persoon ligt nu gemiddeld onder 1). Als die prognose zo blijft, wordt besluit van gefaseerde opening definitief. De reden om – naast eindexamenleerlingen – vooral de jongste kinderen als eerste te laten starten, is tweeledig:
 - Jongere kinderen lijken niet zo snel te worden geïnfecteerd: weinig geïnfecteerden in die leeftijdscategorie.
 - Ouders moeten goede werkomstandigheden hebben om thuis te kunnen werken. Oudere kinderen kunnen gemakkelijker zelf thuis leren.
3. Definitief besluit afhankelijk van ontwikkelingen in paasweekend.

Finland:

1. Sluiting van scholen, hogescholen en universiteiten is verlengd tot 15 mei (was 13 april). Er worden voorbereidingen getroffen om de maatregelen voor het onderwijs te verlengen tot het einde van het schooljaar als dat nodig zou zijn; het schooljaar (PO/VO) eindigt sowieso 30 mei (dus opening voor alleen laatste twee weken niet zo waarschijnlijk).

2. De situatie wordt permanent bekeken voor heroverweging. Besluiten o.b.v. de situatie van het moment en gedrag van burgers.
3. Nog geen duidelijke signalen over volgende stappen; piek van het virus wordt verwacht in mei.

Oostenrijk:

1. Alle scholen zijn dicht sinds 16 maart. Scholen zijn nog wel open voor kinderen onder 14 jaar als ouders moeten werken. Op 8 april is besloten dat de scholen gesloten blijven tot begin mei. Sinds 16 maart zijn colleges meer aan universiteiten vervangen door online en afstandsleren.

Nieuwe afspraak is dat vanaf 4 mei het laatste leerjaar van het VO weer naar school gaat met het oog op de examens die vanaf 25 mei voor deze leerlingen plaatsvinden, in iets aangepaste vorm. Mondelinge examens zijn geschrapt (tenzij examenleerlingen dit zelf willen) en er zullen alleen schriftelijke examens plaatsvinden (dit zullen er ook iets minder zijn). De eindweging is iets aangepast, doordat de Matura (het centraal eindexamen) samen wordt gewogen met schoolexamens. Examens in het mbo worden verplaatst naar juni. Voor de examens moeten voorzorgsmaatregelen voor hygiëne en social distancing in acht worden genomen. Leerlingen die medisch tot de risicogroep behoren, zullen examens kunnen doen in een aparte ruimte.

2. Geen specifiek moment voor heroverweging bepaald. Besluitvorming vindt vooral door kanselier en vice-kanselier, in samenspraak met het Gezondheidsministerie, plaats.
3. Vanaf half mei zullen mogelijk ook andere schoollagen dan eindexamenklassen gefaseerd weer naar school gaan, met voorzorgsmaatregelen voor hygiëne en social distancing. Dit is nog niet besloten en is nog informeel. Ook heropening van universiteiten kan dan worden overwogen.

Oostenrijk lijkt hiermee te kiezen voor een gefaseerde schoolopening en kijkt hiervoor ook naar ontwikkelingen in Denemarken. Gefaseerde opening scholen is in lijn met algemene aanpak in Oostenrijk (ook bijv. opening van kleine winkels).

Spanje:

1. Op 14 maart is besloten tot sluiting. Alle scholen en universiteiten zijn gesloten tot in elk geval 11 april.
2. We hebben geen informatie ontvangen over moment van heroverweging van maatregelen.
3. Er zijn geen signalen over eventuele stappen.

Italië:

1. Alle onderwijsinstellingen zijn gesloten sinds 4 maart. Geen specifieke datum benoemd tot wanneer de maatregelen gelden.
2. We hebben geen informatie ontvangen over moment van heroverweging van maatregelen.
3. Er zijn geen signalen over eventuele stappen.

Andere EU-lidstaten:

- **Letland:** schoolsluiting tot 12 mei; eindexamens staan nog steeds gepland voor eind mei / juni. Vandaag, 9 april, nieuw crisisberaad ministerraad, vraag over rest van het schooljaar ligt daar op tafel.
- **Slovenië:** scholen tot nader order gesloten, nog geen vervolgbesluit genomen. Drie scenario's: scholen openen 1 mei, 1 juni, of dicht tot einde schooljaar.
- **Portugal:** nadere mededelingen vanmiddag, 9 april.
- **Litouwen:** scholen gesloten tot 27 april. Nog geen besluit over einde schooljaar en examens.
- **Malta:** scholen gesloten tot einde schooljaar.

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 10 april 2020 09:27
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: RE: corona-update buurlanden 10/4

Beste [REDACTED],

Dank voor deze service.
 Denk dat dit, ook zeker binnen po, graag gelezen wordt.
 Kan inspireren en wellicht gebruikt worden voor beleidsvorming.
 Groet en alvast een goed paasweekend!

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 10 april 2020 9:23
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: corona-update buurlanden 10/4

Beste [REDACTED] en [REDACTED],

Het IB team 'Buurlanden' maakte de afgelopen weken dagelijks een overzicht van de corona ontwikkelingen op OCW terreinen in de landen om ons heen.

Tenzij jullie het al op een andere manier ontvingen, zal ik vanaf nu proberen het dagelijks aan jullie door te sturen.

Groet,
 [REDACTED]

[REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: vrijdag 10 april 2020 9:09
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: corona-update buurlanden 10/4

Beste allen,

Hierbij de corona-update voor de buurlanden.

Nederland:

- 21762 besmettingen, 2396 sterfgevallen, 250 genezen.

Frankrijk:

- 117749 besmettingen, 12210 sterfgevallen, 23206 genezen;
- In een vergadering met de senatoren op donderdagmiddag gaf de minister van Onderwijs, Jean-Michel Blanquer, aan dat de middelbare scholen voor beroepsonderwijs het hoogste uitvalpercentage hebben als gevolg van de schoolsluiting. De 700.000 leerlingen in de beroepsopleiding (CAP, BEP, bac pro...), waarvan de meesten afkomstig zijn uit achtergestelde milieus, "combineren soms academische en sociale moeilijkheden", meldt franceinfo;

Duitsland

- 118235 besmettingen, 2607 sterfgevallen, 52407 genezen;
- De onderwijsministers van de deelstaten hebben gisteren een inofficiële telefoonconferentie gehouden om te overleggen over de vervolgstappen. Het gesprek diende ter voorbereiding op

een officieel overleg tussen de MP's van de deelstaten en bondskanselier Merkel dat op 15 april gepland is. Bronnen melden aan de Spiegel dat de deelstaten een gezamenlijke lijn willen vinden en chaotische toestanden (zoals rondom het sluiten van de scholen in maart) willen voorkomen. Het lijkt erop dat gekozen zal worden voor een stapsgewijze heropening van de scholen, waarbij eerst een deel van de leerlingen weer onderwijs op school zal ontvangen;

- [REDACTED], heeft aangegeven dat een verplaatsing van de zomervakanties op dit moment niet aan de orde is;
- Het Fusion Festival (meerdaags kunst, muziek en theaterfestival met 70.000 bezoekers) is afgezegd;
- De Händel-Festspiele in Halle zijn afgezegd. I.h.k.v. dit festival vinden jaarlijks meer dan honderd evenementen op het gebied van klassieke muziek plaats. Het festival trekt jaarlijks tienduizenden bezoekers;
- NRW heeft de uitbetaling van steungelden aan zzp'ers en kleine bedrijven voorlopig stilgelegd vanwege aanwijzingen van grootschalige fraude. Malafide bedrijven blijken aanvragen te hebben onderschept en vervolgens te hebben ingediend met een ander rekeningnummer;
- Het Duitse leger schiet het VK te hulp met de levering van 60 mobiele beademingsapparaten. Het ministerie van Defensie van het VK had hulp gevraagd aan meerdere NAVO-partners.

België:

- 24983 besmettingen, 2523 sterfgevallen, 5164 genezen;
- Vlaams onderwijsminister Ben Weyts (N-VA) werkt samen met het onderwijsveld aan een scenario met zomerscholen om leerlingen bij te spijkeren die een grote leerachterstand hebben opgelopen door het coronavirus. Dat zou op vrijwillige basis gebeuren, zowel voor leerlingen, leerkrachten als scholen, benadrukte Weyts donderdagmiddag in een videoconferentie met de leden van de commissie Onderwijs van het Vlaams Parlement;
- Woensdag 15 april staat de annulering van evenementen in juni en juli op de agenda van de Nationale Veiligheidsraad. De situatie werd vandaag besproken in de cultuurcommissie van het Vlaams parlement. De cijfers: 360 gemiste premières (in binnen- en buitenland) van Vlaamse producties, 2.600 speeldata in het buitenland die niet zullen plaatsvinden, 3.000 concerten van Vlaamse artiesten die worden geannuleerd en 170 gesloten tentoonstellingen wereldwijd met werk van Vlaamse kunstenaars;
- 3 miljoen FFP2-maskers, die begin april aankwamen op de luchthaven van Luik, blijken waardeloos te zijn;
- Ook met de testkits voor de woon-zorgcentra zijn er problemen. De verzonden kits bevatten een verkeerde handleiding, waardoor verschillende woon-zorgcentra al gestopt zijn met tests afnemen.

VK:

- 65077 besmettingen, 7978 sterfgevallen, 135 genezen;

Algemeen

- PM Johnson lijkt aan de beterende hand.
- Omdat de Corona-crisis in het VK nog lang kan duren, versterkt de roep om verzachting van de maatregelen om daarmee de economie te beschermen.
- Tegelijkertijd maakt men zich zorgen over het handhaven van de social distancing richtlijnen gedurende het Paasweekend, waarbij het weer in het VK op sommige plaatsen erg mooi (25C) kan worden.

Onderwijs

- De overheid maakt zich zorgen over het feit dat in sommige regio's minder dan 25% van de 'risico-kinderen', waarvoor opvang op scholen is geregeld, daadwerkelijk naar school komt. Dit zal leiden tot leerachterstanden, maar waarschijnlijk ook tot een grotere kans op huiselijk geweld, misbruik etc.
- Britse universiteiten vragen de overheid om steun van 2 miljard pondom daarmee hun onderzoek (vooral bij LSE, UCL en ICL) te steunen. Dat onderzoek gaat lijden onder de verwachte afname van inschrijvingen van internationale studenten. Een enquête onder Chinese studenten geeft aan dat bijna 40% niet van plan is om volgend jaar naar Europa te komen.
- De afname kan er toe leiden dat de (nieuwere) universiteiten programma's gaan bundelen.
- Universities UK geeft aan dat zo'n 140 universiteiten een overeenkomst hebben gesloten waarbij de populaire universiteiten een limiet stellen op de inschrijving van Britse studenten ter compensatie van de afgenomen internationale inschrijvingen. Daarmee worden de Britse studente 'eerlijker' verdeeld over de minder populaire universiteiten.

- Schotse universiteiten verwachten een verlies aan inkomsten van 500 miljoen pond over 2020-2021, door lagere internationale inschrijvingen, het kwijtschelden van huur van studentenaccommodatie en afzeggen van congressen en zomercursussen. Het is 10% van de totale omzet.

Groeten,

.....
.....
**Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap / Ministry of
Education, Culture and Science**
Directie Internationaal Beleid / Department for International Policy

Rijnstraat 50 | 2515 XP | Den Haag

.....
T
M

Van: [redacted]
Verzonden: zondag 12 april 2020 15:54
Aan: [redacted]
Onderwerp: Fwd: Reopening education
Bijlagen: 2020411 K-12 COVID-19 response - Reopening education.pdf; ATT00001.htm

Ik ga het morgenavond lezen, dinsdag even contact

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: "[redacted]" <[redacted]@minocw.nl>
Datum: 12 april 2020 om 14:08:59 CEST
Aan: "[redacted]" <[redacted]@minocw.nl>, "[redacted]" <[redacted]@minocw.nl>, "[redacted]" <[redacted]@minocw.nl>, "[redacted]" <[redacted]@minocw.nl>
Onderwerp: Doorst. Reopening education

Verstuurd vanaf mijn iPhone

Begin doorgestuurd bericht:

Van: [redacted] <[redacted]@mckinsey.com>
Datum: 12 april 2020 om 01:29:07 CEST
Aan: "[redacted]" <[redacted]@minocw.nl>, "[redacted]" <[redacted]@minocw.nl>, "[redacted]" <[redacted]@minocw.nl>, "[redacted]" <[redacted]@minocw.nl>
Kopie: [redacted] <[redacted]@mckinsey.com>, [redacted] <[redacted]@mckinsey.com>
Onderwerp: Reopening education

Beste [redacted] en [redacted]
 Met veel bewondering volgen wij de inzet waarmee het ministerie van OCW, haar partners en de schoolbesturen in Nederland de coronacrisis adresseren. Wij ondersteunen momenteel [redacted] bij het opstellen van protocollen om de 'anderhalvemetersamenleving' mogelijk te maken. Hierin is het heropenen van het onderwijs een prioriteit en we begrepen dat [redacted] namens OCW de eerste contouren van protocollen heeft aangeleverd. Geweldig dat dit zo snel gaat.

In de bijlage delen wij een eerste perspectief dat wij hebben opgesteld voor [redacted] omtrent het heropenen van scholen. Hierin staan enkele internationale voorbeelden en aspecten voor OCW die ook mogelijk kunnen helpen. Uiteraard zijn wij bereid deze afwegingen verder met jullie te bespreken, en nog een zalig Pasen gewenst.

[redacted]

Tel: [REDACTED]
Email: [REDACTED]@mckinsey.com
Assistant [REDACTED] | Tel: [REDACTED] | E-mail: [REDACTED]@mckinsey.com
McKinsey & Company, Amstel 344, 1017 AS Amsterdam, the Netherlands

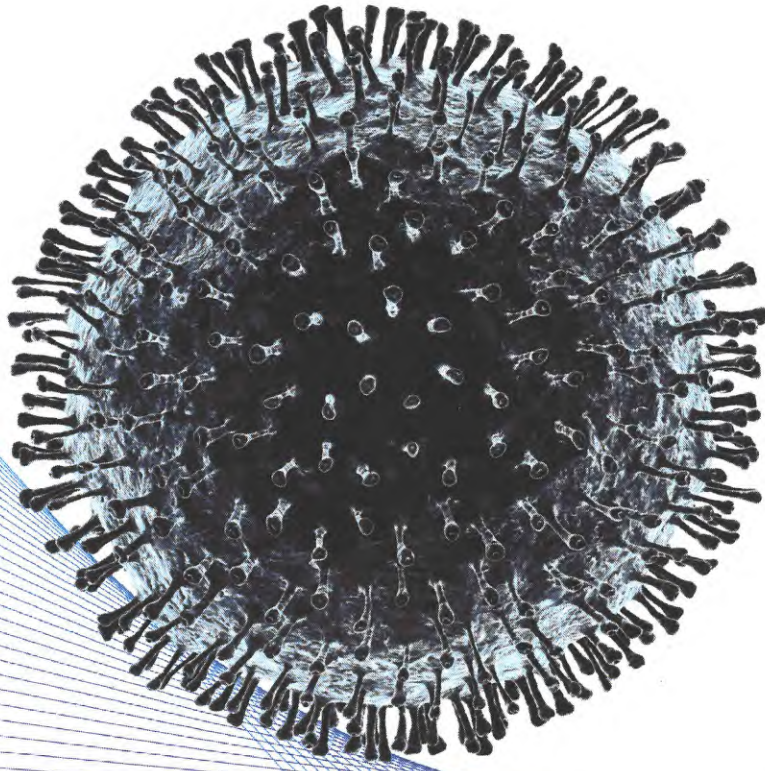
+=====+
====+
This email is confidential and may be privileged. If you have received it
in error, please notify us immediately and then delete it. Please do not
copy it, disclose its contents or use it for any purpose.
+=====+
====+

Coronavirus COVID-19: Reopening schools

This Document is Current only as of April 11, 2020

This Document is Solely Intended to Provide Insights and Best Practices –
This Document does not Constitute Client Advice

CONFIDENTIAL AND PROPRIETARY
Any use of this material without specific permission of McKinsey & Company
is strictly prohibited

COVID-19 is, first and foremost, a global humanitarian challenge

Thousands of health professionals are heroically battling the virus, putting their own lives at risk. Governments and industry are working together to understand and address the challenge, support victims and their families and communities, and search for treatments and a vaccine.

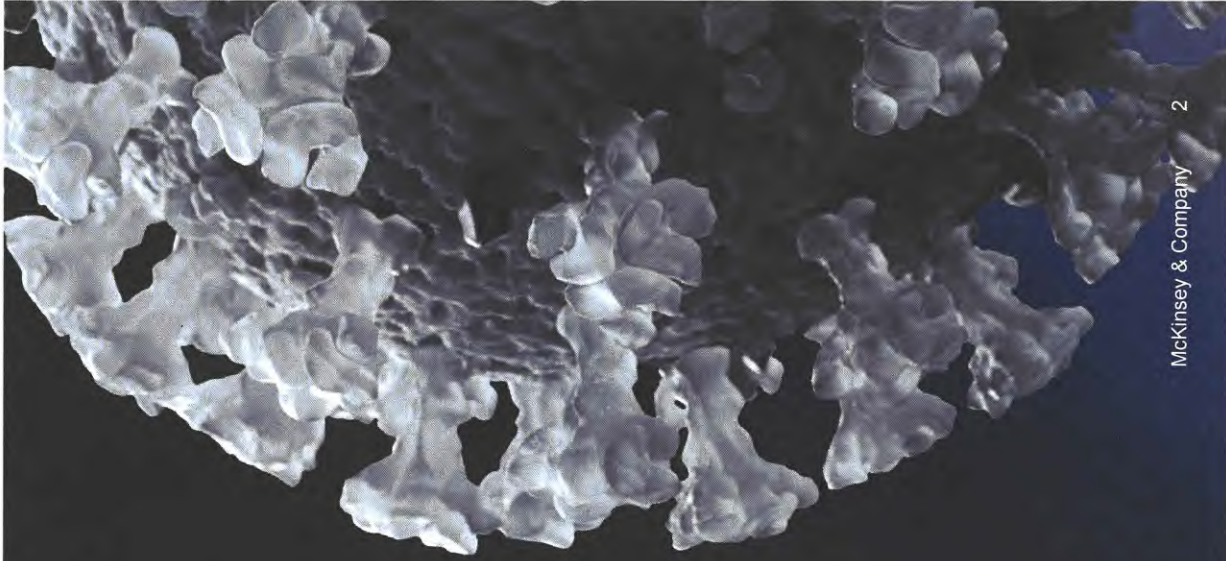
The spread of the virus has led to school system closures around the world

The global spread of COVID-19 is accelerating, with half a million confirmed cases in 199 countries and territories. In response, over 165 countries have closed schools country-wide leaving over 1.5 billion children out of school

School systems face uncertainty as to how long this will last and when schools can reopen

While recognizing the uncertainties inherent in discussing any timeline for returning to pre-outbreak normalcy, this document strives to lay out key considerations and a pathway for reopening K-12 schools once the outbreak starts to subside. In doing so, it focuses on two main questions

- When can the schools be re-opened and what approach could be followed to reach the decision?
- How can the K-12 stakeholders facilitate and operationalize school reopening with a primary focus on health and safety measures?

Introduction to this document

What it is

- The purpose of this document is to share a perspective that school systems can consider as they contemplate reopening schools
- The document has preliminary insights and the outcome is evolving as the situation changes
- The intended audience of this deck are school systems, ministries of education, states, school districts and other responsible parties as opposed to individual schools

What it is not

- This document is not proprietary information, and does not express a political, medical or policy recommendation on how to respond to COVID-19
- It does not cover the full range of issues to consider in deciding how school systems to respond to the COVID-19 pandemic (additional information can be found in McKinsey's K12 CxO document and our K12 Remote learning deck)

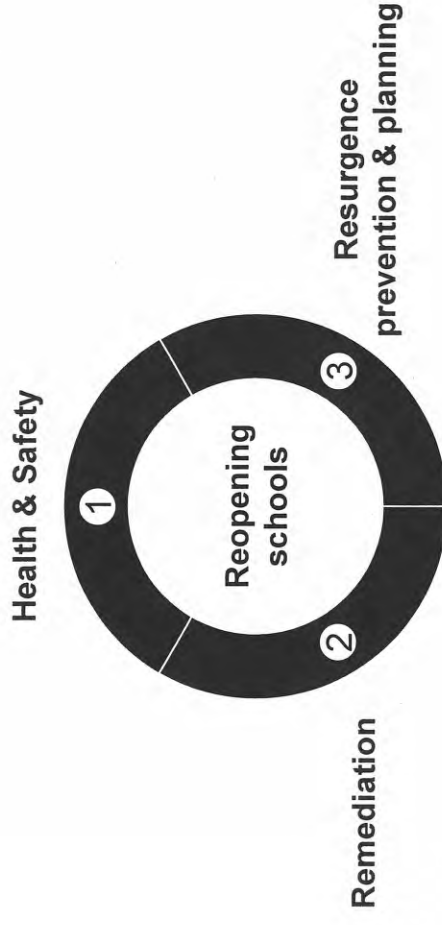
This document was developed to support school systems respond to the **COVID-19 crisis**

- This document is under **continuous development**. This version focuses on what to do in the initial stages of the crisis
- Identified approaches and case studies are based on public sources and are **not confirmed by official sources**

There are three main elements to consider while considering school re-opening

- A** How do you decide the timeline, conditions and approach for school re-opening?
- Why is it important for schools to be reopened?
 - What are the trigger points and pre-requisites that need to be met prior to re-opening?
 - What do you need to believe and what trade-offs do you need to consider?
 - What approach could you follow to understand which regions, students groups should be back to school?

- B** How do you operationalize the decision of school re-opening?

- C** What kind of structures do you put in place to monitor and streamline the process?
(e.g. Team structure, governance, tools, communications strategy)

A Re-opening schools is essential to societal continuity...

...but risks need to be duly considered and mitigated

Benefits

- Allows pupils to resume their learning and development from qualified teachers and together with peers
- Enables parents to return to work and reopen the economy by extension
- Safeguards support for vulnerable children that lack access to nutritious meals, safe environment, academic support, or effective/ affordable remote learning

Risks

- Health of pupils, their families and teachers could be at risk if the pandemic is still not completely under control
- The regional/national transmission rate might increase as children are more likely to be asymptomatic carriers and maintaining social distancing measures at schools may prove challenging
- Parents may not send children to school yet and teachers may not yet come to work, if they do not feel it is safe to do so, causing a wedge among pupils, classes (teachers) and workers (parents)
- Premature reopening may leave schools ill-equipped to provide essential services, leading to more disruption among children

A There is a continuum of approaches and timelines to reopen schools across different countries

Schools among the first of sectors to open

Schools reopening considered critical to continue student learning and reopening economy and precedes all or most other sectors on reopening

Schools could reopen in parallel with other sectors; most countries following a phased approach to gradually bring selected student groups back on campus (e.g. vulnerable students, students in low-risk areas, younger students and high school students, children of "essential workers")

Schools reopening considered too risky for controlling transmission and not core to reopening economy; schools opened only after most/all of non-essential sectors

Japan¹ has reopened most schools in low-risk areas (after more than a month of closure)

Denmark is reopening kindergartens and primary schools ahead of other sectors (after ~3 weeks of closure)

German regions are considering reopening schools to secondary school / graduating students (students able to return to schools and keep masks on)

Norway to reopen kindergartens & primary schools for 25% of the time and gradually increase (after ~5 weeks of closure)

Austria to reopen bars, restaurants and cinemas on May 15, with schools opening potentially next school year (academic year starts around Sept 4)²

1. Japan is opening schools on a rolling basis – in low risk areas schools are reopened with safety protocols in place but they remain closed in high risk areas in Tokyo
 2. School year ends between Jun 29-Jul 6

A School systems will need to gauge the risks and identify trade-offs to determine the approach for school reopening

Not Exhaustive

Schools among the first of sectors to open

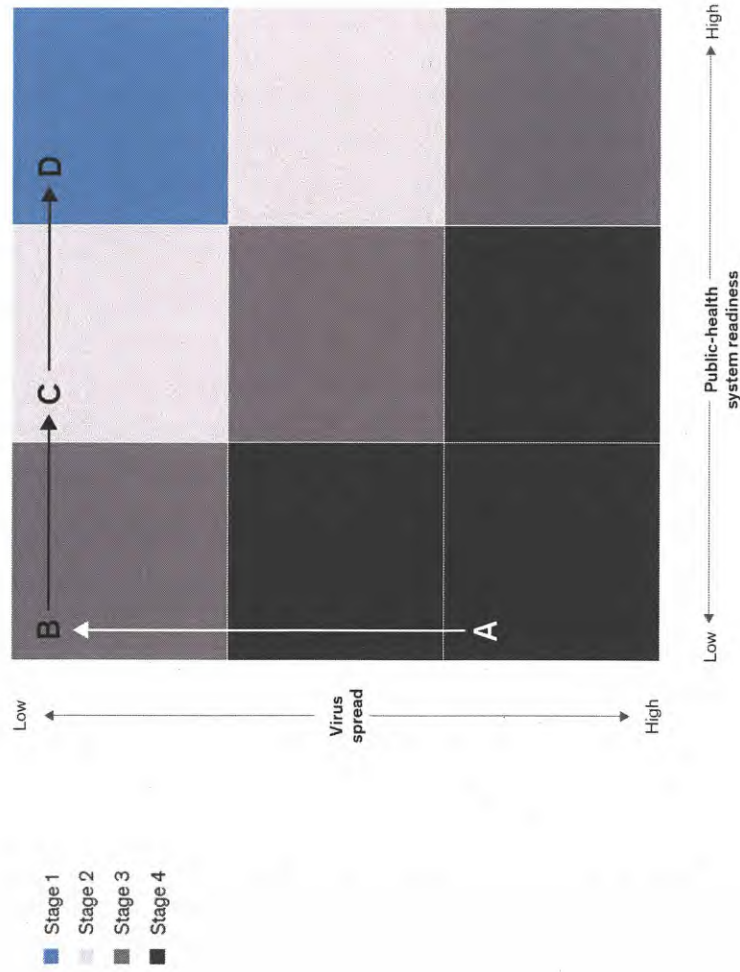
Schools among the last of sectors to open

What assumptions underlie a decision for school reopening?

<p>Risk of contagion and transmission</p>	<p>Risks for children themselves as well as for asymptomatic transmission through children considered limited</p>	<p>Risks for children themselves considered moderate; reopening schools still seen as a risk due to likelihood of asymptomatic transmissions</p>	<p>Reopening of the schools can pose a significant risk to both children and others</p>
<p>Mitigation through safety measures</p>	<p>Healthy & Safety measures can adequately mitigate the risk of infection</p>	<p>Health & Safety measures are insufficient to prevent the spread of the disease if schools return to full capacity</p>	<p>Contagion risk cannot be adequately mitigated until the pandemic is at its final stage, even if schools are opened in stages</p>
<p>Criticality for economic activity</p>	<p>Schools are a prerequisite to allowing parents to return to work</p>	<p>Economic activity can return through slow, systematic / staged reopening of schools</p>	<p>Most parents can continue to work from home or most households can arrange for caregivers (including through government-provided care)</p>
<p>Quality of remote learning</p>	<p>The loss of quality from remote learning clearly outweighs the risks of reopening schools</p>	<p>Blended learning works for some subjects and grade levels; in-person lessons required for others</p>	<p>Remote learning allows pupils to continue learning at acceptable levels</p>

A As governments attempt to slow the spread of virus, school systems need to identify the stage and readiness for their regions

An illustration of four readiness stages for a regional school system

1. There is mixed research on whether keeping students at home helps reduce transmission significantly (e.g. see details below for two different researches)

Source: Russell M Viner et al. "School closure and management practices during coronavirus outbreaks including COVID-19: a rapid systematic review", The Lancet, April 6, 2020; Ferguson, N., et al. Strategies for mitigating an influenza pandemic. Nature 442, 448–452 (2006).

Key reopening stages

- At A, the stage 4 health system requires school closures to comply with social distancing guidelines¹ and lockdown measures¹
- Moving from A to B requires systems to prepare policies and infrastructure to put in place during stages 3 and 2 once the epidemic situation allows reopening
- Moving from B to C as the virus is brought under control requires careful planning to ensure the agility to swiftly move ahead to D, or back to A if virus spread soars after reopening
- Moving from C to D requires protocols and capacity expansion to open all schools under the next normal, being mindful of possible virus resurgence
- To move to D / reopening, cases reported should have declined steadily for the last two weeks; local healthcare providers should have ability to provide testing, treatment, and isolation for all seeking care, or coordinated local mobile surge capacity

A Example – What a potential path could look like

Illustrative

	Stage 4 (all schools closed)	Stage 3	Stage 2	Stage 1 (all schools open)
School closure type and instruction delivery	<ul style="list-style-type: none"> All school types closed except (potentially) for certain narrow segments (e.g. children of critical workers) Remote learning more likely to be provided based on local guidelines Policies around assessments and grades to be defined 	<ul style="list-style-type: none"> Primary schools may be open to support childcare Secondary schools closed Blended learning to be provided, large portion of curriculum taught through remote learning 	<ul style="list-style-type: none"> Both primary and secondary schools could remain open Blended learning to be provided, majority of the delivery could be conducted in person 	<ul style="list-style-type: none"> All schools open Learning resumes in the classrooms Best practices to be retained from remote learning phase
Activities conducted	<ul style="list-style-type: none"> Strict closure to reduce spread No activities conducted in school except transition to remote learning 	<ul style="list-style-type: none"> Potentially reduced schooldays for academic year Core-curriculum classes only (e.g., no gym, arts class) 	<ul style="list-style-type: none"> Full school days Limited extra-curricular activities possible 	<ul style="list-style-type: none"> Full school days Educational activities return to normal Based on national protocols, events to be conducted e.g. graduation, field trips
Safety & Health	<ul style="list-style-type: none"> Social distancing and lockdown measures set by government 	<ul style="list-style-type: none"> Strict safety protocols to be implemented Policies for staff, teachers and infrastructure to be put in place 	<ul style="list-style-type: none"> Less strict safety protocols enforced Dynamic plan required to have the agility for closedown if needed 	<ul style="list-style-type: none"> Basic hygiene and health and safety protocols to be implemented

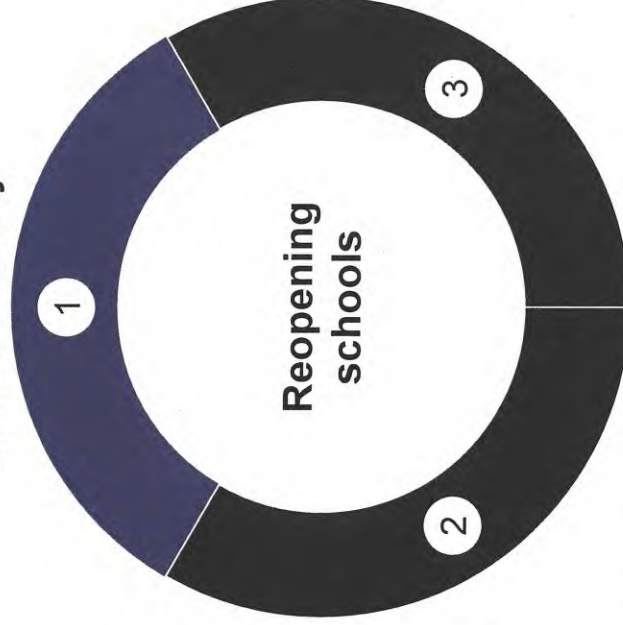
B Once decision is made for schools to reopen, operationalizing depends on 3 elements – this document focuses on health & safety

What are the key procedures and measures that need to be in place to ensure?

- Safe interactions
- Healthy school operations
- Healthy work environment

Focus of this document

Health & Safety

Remediation

How can an effective learning environment be restored and learning gaps be filled after the COVID-19 hiatus, with pupils re-enrolled and readapted to the school environment as quickly and fully as possible?

Resurgence prevention & planning

What measures would the school systems need to take to prepare for a resurgence of virus and a prolonged blended learning environment (including finances for preventive measures)?

B Illustration of measures that schools in countries are taking to ensure health and safety

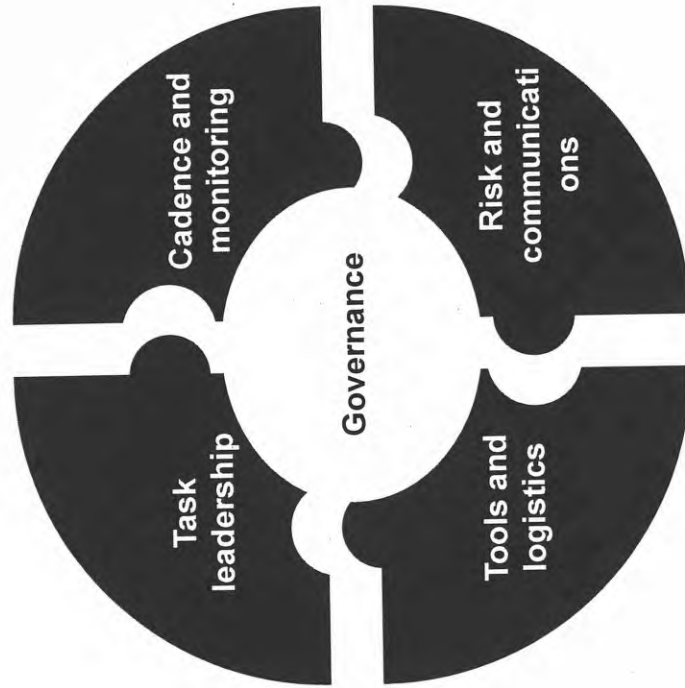

Safe interactions	Ensuring teachers and students stay 6 feet apart at all times	✓	✓	✓	✓
	Reducing class size to enable compliance with social distancing		✓	✓	✓
	Reordering school days to reduce the number of students present on-premises at any one time	✓	✓	✓	✓
	Refitting school buses/ routes to better protect students and ensure compliance with social distancing			✓	
Healthy school operations	Identifying and isolating sick teachers and pupils	✓	✓	✓	✓
	Allowing sick leave for teachers	✓	✓	✓	✓
	Requiring antibody tests for teachers and staff as prerequisite to return				
	Putting policies in place to reduce absenteeism and provide fair grading				
Healthy learning environment	Conducting temperature checks to protect students and staff from potentially sick individuals	✓			✓
	Ensuring staff safety by working in fixed shifts without mixing classes				
	Improving building conditions and airflow	✓			✓
	Ensuring sanitization and secure handling of classroom supplies	✓	✓	✓	✓
	Supporting core hygiene habits and in-school hygiene education (e.g. no-touch bathrooms)	✓	✓	✓	✓
	Providing masks to all teachers and students willing to use them				
	Enforcing personal protective equipment (e.g. facemasks, gloves)	✓			✓
	Serving food to students individually to minimize contact between students and staff				✓

¹ From different parts / provinces of China; may not be standard across whole country or all schools
 SOURCES: Press search and official government websites

C An operational lead and tight governance will enable strict monitoring and quick decision making during reopening process

- 1 Task leadership**
 - Well-staffed, experienced, and well-resourced task and process leadership
 - Clear mandate and reporting structure
 - Adequate dedicated resources with clear responsibility structure
- 2 Cadence and monitoring**
 - Detailed layout of structure, deliverables, timeline
 - Regular cadence to ensure alignment across stakeholders
 - Defined metrics for evaluating and monitoring process
 - KPIs and well-functioning feedback loop
- 3 Risk and communications**
 - Well-developed risk and communication strategy
 - Clear and inclusive communications across school teams, external collaborations, students, parents and other stakeholders
- 4 Tools and logistics**
 - Adequate IT and financial resources
 - Well-functioning supply chain and capabilities for personal protective equipment procurement
 - Onboarding tools for teachers and new team members

Backup

Denmark and Norway focus on social distancing in schools

Overview of measures in secondary and primary schools by country

Overview non-exhaustive

Denmark

Denmark will reopen its preschools and primary education on April 15 after ~3 weeks of closure. Matriculating students in higher secondary schools will also return to school on April 15

Context

- Municipalities only open schools once the school is deemed safe by ministries of health and education
- School hours, class size and attendance requirements changed so social distancing can apply within classrooms
- Strict rules for hygiene apply for all children and staff
- Children placed into groups. Indoor play only allowed between children of the same group
- Full distance education for children displaying symptoms
- Non-matriculating exams canceled to uphold distancing

Measures taken

Enforce-ment Local municipalities, the ministry of health and ministry of children and education review each school for opening

Norway

After ~5 weeks full closure, kindergartens will reopen on April 20. Primary schools will gradually reopen as of April 27. Some secondary schools will begin a slower reopening on April 27

- Strict hygiene policies with procedures on items and surfaces that must be cleaned daily or hourly
- In the first phase, children will attend school on alternating days to minimize the number of children present
- Classes are separated in two groups, with groups alternating physical presence and distance learning in mornings and afternoons
- Break times staggered so no groups have overlapping breaks
- Strict 2 meter social distancing applies throughout the school
- All written exams cancelled

Ministry of health inspectors to verify compliance to hygiene policies

China and Japan introduced safety protocols to minimize contagion

Overview of measures in secondary and primary schools by country

Overview non-exhaustive

China

Several provinces, including Yunnan and Guizhou in south-east China, have reopened secondary and primary schools after ~4 weeks of closure; rest follows at the beginning of April

Context

- Converted buses with specified routes
- Temperature scanners at entrances;
- Scattered schedules, including for arrival-departure in buildings and classrooms, to/from bed at boarding schools, lunch
- Specified walking routes through schools
- Individually served lunch
- PBM for all pupils and staff
- More extensive cleaning of common areas

Measures taken

- Forbidden on group formation
- Regular temperature checks
- Thorough ventilate of classrooms
- PBM for all pupils and staff
- In the case of outbreaks, infected individuals are suspended, as are anyone who has been in contact with them. In some cases, entire classes or schools are closed.
- 10-point checklist for teachers to learn daily hygienic behaviour in pupils

Enforcement

Headteachers, in the i.e. inspection services of government for education

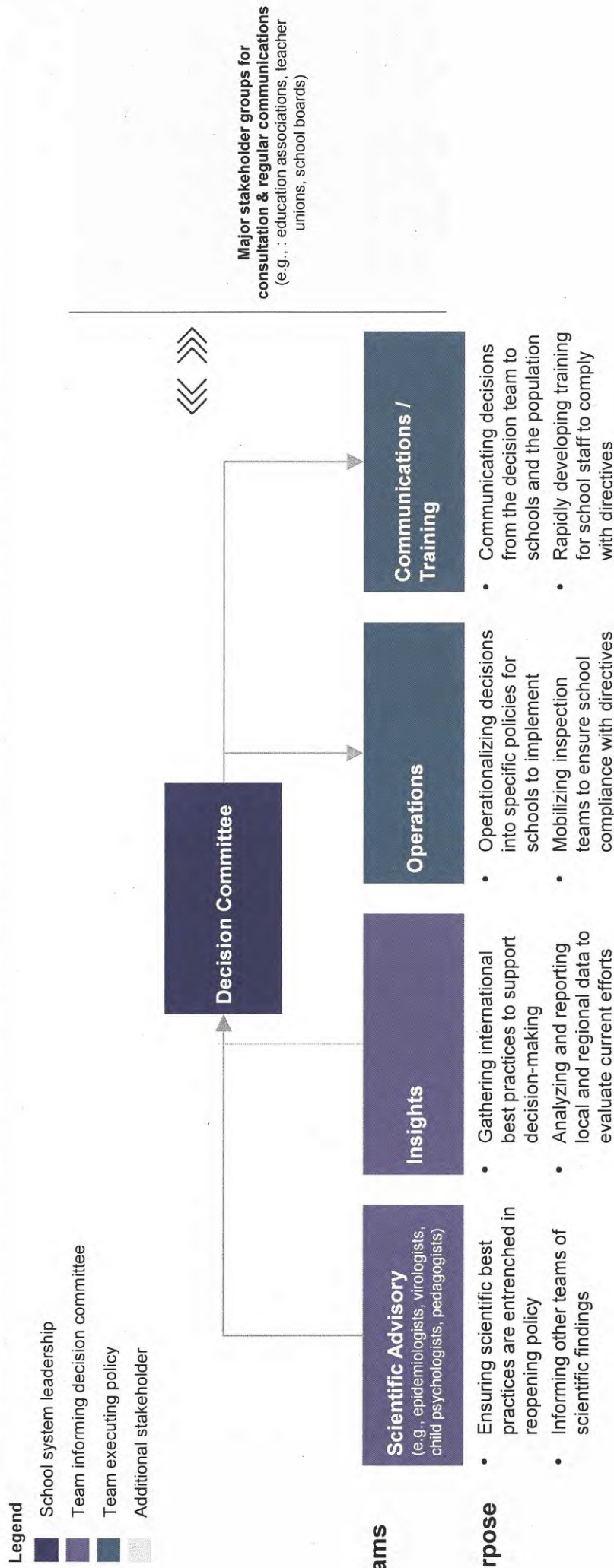
Japan

After ~5 weeks full closure, all schools will open on April 6 and 7. Excluding high risk areas

National closure and directives were non-binding; local authorities determine enforcement with schools

Reopening committees can help school systems choose reopening timelines, measures and implementation suitable for their situation

Example setup of a reopening committee. Membership will vary for each school system

Van: [Redacted]
Aan: [Redacted]
Cc: [Redacted]
Onderwerp: Aanvullende stukken OT 14 april
Datum: dinsdag 14 april 2020 16:26:41
Bijlagen: [2020_04_13_Coronavirus-Pandemie-Die_Krise_nachhaltig_überwinden_final.pdf](#)
[Catshuispresentatie v1042020 -.pptx](#)

Beste allen,

In de bijlage heb ik ter informatie twee stukken toegevoegd die vanmiddag kort besproken zijn in het OT:

- Presentatie Catshuissessie
- Adviesrapport Nationale Akademie der Wissenschaften Leopoldina (onderaan deze mail heb ik een korte NL samenvatting hiervan opgenomen)

Het verslag van het OT vandaag volgt.

Groet!

[Redacted]

--

Op 13 april heeft de Nationale Akademie der Wissenschaften Leopoldina (Duitse KNAW) een advies uitgebracht over hoe het beëindigen van de anti-coronamaatregelen eruit zou kunnen zien. Bondskanselier Angela Merkel heeft vlak voor Pasen aangekondigd dat dit advies een belangrijke rol zal spelen in het besluit over de maatregelen in de komende periode. Vandaag heeft bondskanselier Merkel een overleg met het 'Corona-Kabinet' en morgen staat een teleconferentie van Merkel met de minister-presidenten van de deelstaten gepland. Daarna zal zij bekendmaken wat de vervolgstappen zijn en of de maatregelen geleidelijk versoepeld kunnen worden.

De 26 toonaangevende wetenschappers zijn van mening dat het ontwikkelen van een exit-strategie belangrijk is om de bevolking perspectief te bieden. De psychische en fysieke gevolgen van de maatregelen moeten niet onderschat worden. Daarnaast kan het vooruitzicht van concrete versoepelingen eraan bijdragen mensen te motiveren zich aan de maatregelen te blijven houden.

De belangrijkste adviezen uit het rapport van Leopoldina:

Algemeen

- Het voorkomen van een tweede golf van besmettingen moet absoluut voorkomen worden;
- De afstands- en hygiëneregels moeten van kracht blijven. Als het niet mogelijk is om voldoende afstand te houden, moeten mondkapjes gedragen worden;
- Inmiddels is het mogelijk om de maatregelen langzaam en gedeeltelijk af te bouwen;
- De verspreiding van het virus (hoeveel mensen waren en zijn besmet, hoeveel mensen zijn immuun) moet systematisch onderzocht worden om steeds voorspellingen te doen voor de aankomende 2 weken. Hiermee kan blijvend beoordeeld worden of de maatregelen weer verscherpt moeten worden of verder teruggeschoefd kunnen worden;
- De inzet van apps is hiervoor onmisbaar. Dit moet op vrijwillige basis, de data moeten na 4 weken verwijderd worden, het nut van de apps moet aan de bevolking uitgelegd worden.

Kinderopvang en onderwijs

- Heropening van scholen moet z.s.m. Thuisonderwijs zorgt ervoor dat de sociale ongelijkheid in het onderwijs nog meer versterkt wordt, m.n. in het basisschoolonderwijs. Daarom moeten eerst de bovenste klassen van de basisschool weer les op school krijgen. De kinderen moeten 'mond-neus-bescherming' dragen, per les mogen maximaal 15 leerlingen in een lokaal zitten, aanvankelijk worden alleen de vakken Duits en Wiskunde op school gegeven, de leerlingen hebben gespreide pauzes;
- De volgende groep die les op school moet krijgen, zijn middelbare scholieren vmbo en havo die vlak voor het eindexamen zitten. Zij moeten aanvankelijk alleen Duits, Wiskunde en Vreemde Talen op school krijgen. Voor vwo-leerlingen geldt dat zij zoveel mogelijk gebruik moeten maken van 'digitale media' en 'selbstorganisiertes Lernen' (zelfstandig leren);
- Alle examens moeten doorgaan;
- Het onderwijs aan universiteiten moet tot de zomervakantie zoveel mogelijk digitaal plaatsvinden;
- Kinderdagverblijven bieden noodopvang aan, maar blijven gesloten voor reguliere opvang. De reden is dat kleine kinderen niet met mondkapjes kunnen omgaan en dat zij een te groot risico vormen voor de verspreiding van het virus.

Samenleving en openbare leven

- Vanuit maatschappelijk en grondwettelijk oogpunt is het belangrijk om een exit-strategie te ontwikkelen. Als het aantal nieuwe besmettingen stabiel blijft, het gezondheidssysteem normaal kan functioneren en mensen zich aan de hygiënemaatregelen houden, kan het openbare leven weer opgestart worden. Wel moet het dragen van mondkapjes verplicht worden als ergens de afstandsregels niet nageleefd kunnen worden (bv. in supermarkten of op het werk);
- Thuiswerk moet zoveel mogelijk voortgezet worden;
- Bij beroepen waar dit niet kan, moet in ploegen gewerkt worden. Het wisselen van werknemers tussen de ploegen wordt afgeraden. Ook tijdens pauzes mogen de ploegen niet met elkaar mengen;
- Reizen (werk en privé) kan hervat worden, maar ook hier moeten de afstandsregels van kracht blijven en moeten mondkapjes verplicht worden;
- Voor sport- en cultuurevenementen is het belangrijk dat bezoekers voldoende afstand kunnen houden. Dit betekent dat sommige evenementen eerder kunnen worden hervat dan andere (museumbezoek waarschijnlijk eerder dan voetbalwedstrijden of popconcerten);

Economie

- Belastingmaatregelen om bedrijven en werknemers te helpen;
- Klimaatmaatregelen absoluut niet terugschroeven en doorgaan met de verduurzaming van de economie (o.a. de Green Deal);
- EU-lidstaten die zwaar getroffen zijn aan kredieten en steungelden onder gunstige voorwaarden helpen (in het rapport wordt niet gesproken over coronabonds).

Om de bovenstaande exit-strategie te kunnen uitvoeren, zijn voldoende mondkapjes essentieel. Dit zal een enorme opgave worden, aangezien er nu al een tekort is. Er zullen niet miljoenen, maar miljarden mondkapjes nodig zijn om de hele bevolking en de gezondheidszorg van mondkapjes te voorzien.

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 14 april 2020 10:52
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: Aanbevelingen beëindigen coronamaatregelen door Duitse Nationale Academie van Wetenschappen
Bijlagen: image003.jpg; ATT00001.htm; 2020_04_13_Coronavirus-Pandemie-Die_Krise_nachhaltig_überwinden_final.pdf; ATT00002.htm

Ter info

Van: [REDACTED]
Verzonden: dinsdag 14 april 2020 9:07
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Aanbevelingen beëindigen coronamaatregelen door Duitse Nationale Academie van Wetenschappen

Beste collega's,
 Met veel dank aan [REDACTED] hierbij een samenvatting van het Duitse rapport dat gisteren ook bij Nieuwsuur werd aangehaald.
 Met hartelijke groet,
 [REDACTED]

Begin doorgestuurd bericht:

Van: "[REDACTED]" <c.schult@minocw.nl>
Datum: 14 april 2020 om 08:53:23 CEST
Aan: "[REDACTED]" <[REDACTED]@minocw.nl>
Kopie: "[REDACTED]" <[REDACTED]@minocw.nl>, "[REDACTED]" <[REDACTED]@minocw.nl>, "[REDACTED]" <[REDACTED]@minocw.nl>, "[REDACTED]" <[REDACTED]@minocw.nl>, "[REDACTED]" <[REDACTED]@minocw.nl>, "[REDACTED]" <[REDACTED]@minocw.nl>, "[REDACTED]" <[REDACTED]@minocw.nl>, "[REDACTED]" <[REDACTED]@minocw.nl>
Onderwerp: Aanbevelingen beëindigen coronamaatregelen door Duitse Nationale Academie van Wetenschappen

Goedemorgen [REDACTED],

Op 13 april heeft de Nationale Akademie der Wetenschappen Leopoldina (Duitse KNAW) een advies uitgebracht over hoe het beëindigen van de anti-coronamaatregelen eruit zou kunnen zien. Bondskanselier Angela Merkel heeft vlak voor Pasen aangekondigd dat dit advies een belangrijke rol zal spelen in het besluit over de maatregelen in de komende periode. Vandaag heeft bondskanselier Merkel een overleg met het 'Corona-Kabinett' en morgen staat een teleconferentie van Merkel met de minister-presidenten van de deelstaten gepland. Daarna zal zij bekendmaken wat de vervolgstappen zijn en of de maatregelen geleidelijk versoepeld kunnen worden.

De 26 toonaangevende wetenschappers zijn van mening dat het ontwikkelen van een exit-strategie belangrijk is om de bevolking perspectief te bieden. De psychische en fysieke gevolgen van de maatregelen moeten niet onderschat worden. Daarnaast kan het vooruitzicht van concrete versoepelingen eraan bijdragen mensen te motiveren zich aan de maatregelen te blijven houden.

De belangrijkste adviezen uit het rapport van Leopoldina:

Algemeen

- Het voorkomen van een tweede golf van besmettingen moet absoluut voorkomen worden;
- De afstands- en hygiëneregels moeten van kracht blijven. Als het niet mogelijk is om voldoende afstand te houden, moeten mondkapjes gedragen worden;
- Inmiddels is het mogelijk om de maatregelen langzaam en gedeeltelijk af te bouwen;
- De verspreiding van het virus (hoeveel mensen waren en zijn besmet, hoeveel mensen zijn immuun) moet systematisch onderzocht worden om steeds voorspellingen te doen voor de aankomende 2 weken. Hiermee kan blijvend beoordeeld worden of de maatregelen weer verscherpt moeten worden of verder teruggeschroefd kunnen worden;
- De inzet van apps is hiervoor onmisbaar. Dit moet op vrijwillige basis, de data moeten na 4 weken verwijderd worden, het nut van de apps moet aan de bevolking uitgelegd worden.

Kinderopvang en onderwijs

- Heropening van scholen moet z.s.m. Thuisonderwijs zorgt ervoor dat de sociale ongelijkheid in het onderwijs nog meer versterkt wordt, m.n. in het basisschoolonderwijs. Daarom moeten eerst de bovenste klassen van de basisschool weer les op school krijgen. De kinderen moeten 'mond-neus-bescherming' dragen, per les mogen maximaal 15 leerlingen in een lokaal zitten, aanvankelijk worden alleen de vakken Duits en Wiskunde op school gegeven, de leerlingen hebben gespreide pauzes;
- De volgende groep die les op school moet krijgen, zijn middelbare scholieren vmbo en havo die vlak voor het eindexamen zitten. Zij moeten aanvankelijk alleen Duits, Wiskunde en Vreemde Talen op school krijgen. Voor vwo-leerlingen geldt dat zij zoveel mogelijk gebruik moeten maken van 'digitale media' en 'selbstorganisiertes Lernen' (zelfstandig leren);
- Alle examens moeten doorgaan;
- Het onderwijs aan universiteiten moet tot de zomervakantie zoveel mogelijk digitaal plaatsvinden;
- Kinderdagverblijven bieden noodopvang aan, maar blijven gesloten voor reguliere opvang. De reden is dat kleine kinderen niet met mondkapjes kunnen omgaan en dat zij een te groot risico vormen voor de verspreiding van het virus.

Samenleving en openbare leven

- Vanuit maatschappelijk en grondwettelijk oogpunt is het belangrijk om een exit-strategie te ontwikkelen. Als het aantal nieuwe besmettingen stabiel blijft, het gezondheidssysteem normaal kan functioneren en mensen zich aan de hygiënemaatregelen houden, kan het openbare leven weer opgestart worden. Wel moet het dragen van mondkapjes verplicht worden als ergens de afstandsregels niet nageleefd kunnen worden (bv. in supermarkten of op het werk);
- Thuiswerk moet zoveel mogelijk voortgezet worden;
- Bij beroepen waar dit niet kan, moet in ploegen gewerkt worden. Het wisselen van werknemers tussen de ploegen wordt afgeraden. Ook tijdens pauzes mogen de ploegen niet met elkaar mengen;
- Reizen (werk en privé) kan hervat worden, maar ook hier moeten de afstandsregels van kracht blijven en moeten mondkapjes verplicht worden;
- Voor sport- en cultuurevenementen is het belangrijk dat bezoekers voldoende afstand kunnen houden. Dit betekent dat sommige evenementen eerder kunnen worden hervat dan andere (museumbezoek waarschijnlijk eerder dan voetbalwedstrijden of popconcerten);

Economie

- Belastingmaatregelen om bedrijven en werknemers te helpen;
- Klimaatmaatregelen absoluut niet terugschroeven en doorgaan met de verduurzaming van de economie (o.a. de Green Deal);

- EU-lidstaten die zwaar getroffen zijn aan kredieten en steungelden onder gunstige voorwaarden helpen (in het rapport wordt niet gesproken over coronabonds).

Om de bovenstaande exit-strategie te kunnen uitvoeren, zijn voldoende mondkapjes essentieel. Dit zal een enorme opgave worden, aangezien er nu al een tekort is. Er zullen niet miljoenen, maar miljarden mondkapjes nodig zijn om de hele bevolking en de gezondheidszorg van mondkapjes te voorzien.

Als er nog vragen zijn, hoor ik het graag.

Groeten,

Groet!

--

Op 13 april heeft de Nationale Akademie der Wissenschaften Leopoldina (Duitse KNAW) een advies uitgebracht over hoe het beëindigen van de anti-coronamaatregelen eruit zou kunnen zien.

Bondskanselier Angela Merkel heeft vlak voor Pasen aangekondigd dat dit advies een belangrijke rol zal spelen in het besluit over de maatregelen in de komende periode. Vandaag heeft bondskanselier Merkel een overleg met het 'Corona-Kabinet' en morgen staat een teleconferentie van Merkel met de minister-presidenten van de deelstaten gepland. Daarna zal zij bekendmaken wat de vervolgstappen zijn en of de maatregelen geleidelijk versoepeld kunnen worden.

De 26 toonaangevende wetenschappers zijn van mening dat het ontwikkelen van een exit-strategie belangrijk is om de bevolking perspectief te bieden. De psychische en fysieke gevolgen van de maatregelen moeten niet onderschat worden. Daarnaast kan het vooruitzicht van concrete versoepelingen eraan bijdragen mensen te motiveren zich aan de maatregelen te blijven houden.

De belangrijkste adviezen uit het rapport van Leopoldina:

Algemeen

- Het voorkomen van een tweede golf van besmettingen moet absoluut voorkomen worden;
- De afstands- en hygiëneregels moeten van kracht blijven. Als het niet mogelijk is om voldoende afstand te houden, moeten mondkapjes gedragen worden;
- Inmiddels is het mogelijk om de maatregelen langzaam en gedeeltelijk af te bouwen;
- De verspreiding van het virus (hoeveel mensen waren en zijn besmet, hoeveel mensen zijn immuun) moet systematisch onderzocht worden om steeds voorspellingen te doen voor de aankomende 2 weken. Hiermee kan blijvend beoordeeld worden of de maatregelen weer verscherpt moeten worden of verder teruggeschroefd kunnen worden;
- De inzet van apps is hiervoor onmisbaar. Dit moet op vrijwillige basis, de data moeten na 4 weken verwijderd worden, het nut van de apps moet aan de bevolking uitgelegd worden.

Kinderopvang en onderwijs

- Heropening van scholen moet z.s.m. Thuisonderwijs zorgt ervoor dat de sociale ongelijkheid in het onderwijs nog meer versterkt wordt, m.n. in het basisschoolonderwijs. Daarom moeten eerst de bovenste klassen van de basisschool weer les op school krijgen. De kinderen moeten 'mond-neus-bescherming' dragen, per les mogen maximaal 15 leerlingen in een lokaal zitten, aanvankelijk worden alleen de vakken Duits en Wiskunde op school gegeven, de leerlingen hebben gespreide pauzes;
- De volgende groep die les op school moet krijgen, zijn middelbare scholieren vmbo en havo die vlak voor het eindexamen zitten. Zij moeten aanvankelijk alleen Duits, Wiskunde en Vreemde Talen op school krijgen. Voor vwo-leerlingen geldt dat zij zoveel mogelijk gebruik moeten maken van 'digitale media' en 'selbstorganisiertes Lernen' (zelfstandig leren);
- Alle examens moeten doorgaan;
- Het onderwijs aan universiteiten moet tot de zomervakantie zoveel mogelijk digitaal plaatsvinden;
- Kinderdagverblijven bieden noodopvang aan, maar blijven gesloten voor reguliere opvang. De reden is dat kleine kinderen niet met mondkapjes kunnen omgaan en dat zij een te groot risico vormen voor de verspreiding van het virus.

Samenleving en openbare leven

- Vanuit maatschappelijk en grondwettelijk oogpunt is het belangrijk om een exit-strategie te ontwikkelen. Als het aantal nieuwe besmettingen stabiel blijft, het gezondheidssysteem normaal kan functioneren en mensen zich aan de hygiënemaatregelen houden, kan het openbare leven weer opgestart worden. Wel moet het dragen van mondkapjes verplicht worden als ergens de afstandsregels niet nageleefd kunnen worden (bv. in supermarkten of op het werk);
- Thuiswerk moet zoveel mogelijk voortgezet worden;
- Bij beroepen waar dit niet kan, moet in ploegen gewerkt worden. Het wisselen van werknemers tussen de ploegen wordt afgeraden. Ook tijdens pauzes mogen de ploegen niet met elkaar mengen;

- Reizen (werk en privé) kan hervat worden, maar ook hier moeten de afstandsregels van kracht blijven en moeten mondkapjes verplicht worden;
- Voor sport- en cultuurevenementen is het belangrijk dat bezoekers voldoende afstand kunnen houden. Dit betekent dat sommige evenementen eerder kunnen worden hervat dan andere (museumbezoek waarschijnlijk eerder dan voetbalwedstrijden of popconcerten);

Economie

- Belastingmaatregelen om bedrijven en werknemers te helpen;
- Klimaatmaatregelen absoluut niet terugschroeven en doorgaan met de verduurzaming van de economie (o.a. de Green Deal);
- EU-lidstaten die zwaar getroffen zijn aan kredieten en steungelden onder gunstige voorwaarden helpen (in het rapport wordt niet gesproken over coronabonds).

Om de bovenstaande exit-strategie te kunnen uitvoeren, zijn voldoende mondkapjes essentieel. Dit zal een enorme opgave worden, aangezien er nu al een tekort is. Er zullen niet miljoenen, maar miljarden mondkapjes nodig zijn om de hele bevolking en de gezondheidszorg van mondkapjes te voorzien.

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 15 april 2020 09:20
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: RE: presentatie Catshuis en Duits onderzoek

Dank! Dat is prettig.

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap | Directie Voortgezet Onderwijs
 Rijnstraat 50, 2515 XP Den Haag | Postbus 16375, 2500 BJ Den Haag | IPC 2650
 T [REDACTED] | E [REDACTED]

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 15 april 2020 9:19
Aan: [REDACTED]
Onderwerp: FW: presentatie Catshuis en Duits onderzoek

Zie onze mailwisseling, weet je ook beetje hoe [REDACTED] er inzit.

Van: [REDACTED]
Verzonden: woensdag 15 april 2020 9:00
Aan: [REDACTED]
CC: [REDACTED]
Onderwerp: Re: presentatie Catshuis en Duits onderzoek

Ok, dank, [REDACTED]. Ik zeg overigens niet dat ik per se voor een heel gedetailleerde ladder ben. Ik zou het echter de moeite waard vinden om te kijken of VO-Raad, LAKS en bonden voor het VO iets dergelijks werkbaar zouden vinden. Onderwijskundig is daar namelijk het meest voor te zeggen.

Als een en ander praktisch te ingewikkeld is (of men daardoor juist gezeur tussen ouders en scholen verwacht) kunnen we altijd nog terugvallen op de optie iedereen heel kort naar school (in cohort of op 1,5 m). Dat is onderwijskundig dan wel de minste optie, maar dan wellicht meest haalbare.

Groet

[REDACTED]

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 14 apr. 2020 om 21:53 heeft [REDACTED] <[REDACTED]@minocw.nl> het volgende geschreven:

Hoi, jouw punt zit volgens mij al deels in de notitie. Daaruit halend (optie 1), zou je misschien zo het verhaal op kunnen bouwen, even alleen voor VO: RIVM geeft de randvoorwaarden (zit in notitie). Daaruit volgt aantallen per m² (naast de hygiëne en gezondheidsvoorschriften: niet verkouden etc). We weten dat we niet alle kinderen tegelijk laten starten. Dus we geven voorrang aan kinderen, waarbij we prioriteringsvolgorde aangeven die afgelopen wordt tot maximum aantal bereikt is: dus eindexamenklassen, vooreindexamenklassen, de groep uit de noodopvang, kinderen die er slecht voor staan om over te gaan, brugklassen, en daarna alle leerlingen etc. Hoe ver je komt in het aflopen van deze volgorde, zal dus per school verschillend zijn, hangt van gebouw af, en verdeling van aantallen kinderen.

Zoals regulier ook gaat: als docenten ziek zijn of zelf tot kwetsbare groep behoren en dus niet kunnen werken (zwakke gezondheid) wordt inval geregeld of vallen lessen uit. Behalve gym (lijkt me minder handig nu) denk ik niet dat we moeten prioriteren tussen de vakken. Het lijkt me heel lastig verkoopbaar om Nederlands te verkiezen boven bijv aardrijkskunde. Als vervolgens de voorschriften verder versoepeld worden, kan de prioriteringsladder verder worden afgelopen (de ladder van Slob:-)). Ik zou hierin dus kaderstellend zijn, en geen vrijheid voor de scholen. Ook geen vrijbrief aan docenten om zich aan hun taak te onttrekken, alleen als ze ziek zijn of kwetsbare gezondheid, en mss kwetsbare partner. Dat moet dus individueel bepaald worden. Qua vervoer: kinderen op de fiets afstand in acht laten nemen (kan niet helemaal natuurlijk) en in het OV: toch meer treinen en bussen inzetten op bepaalde lijnen?

Helpt dit [REDACTED] in de discussie, Vandaag zat ik klem met andere overleggen die ook door moesten. Oa burgerschap: goed overleg en fijn dat [REDACTED] jou weer kon vervangen!

Morgen meer tijd om na te denken.

Gr [REDACTED]

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 14 apr. 2020 om 20:42 heeft [REDACTED] <[REDACTED]@minocw.nl> het volgende geschreven:

Dank, zeker interessant.

Even alleen naar jullie twee: alvast een observatie van mijn kant nav het bestuurlijk overleg van zojuist en ook na het lezen van het Duitse voorbeeld:

Het gaat bij ons vooralsnog veel over interpretaties RIVM, wat praktisch wel en niet kan etc. Oftewel, vooral de protocollen. Allemaal heel belangrijk natuurlijk en daar moet het veld goed invulling aan geven.

Uiteindelijk is dat echter wel vooral uitvoering. In aansluiting op het MT van vanmiddag nog een extra aanmoediging van mijn kant dat wij vooral ook helder adviseren welk scenario wij - gegeven dat we vanuit medische en praktische overwegen vernemen wat wel en niet mag, en daar helpen de protocollen wel, voor - nou echt het meest wenselijk vinden tav zowel wie: welke leerlingen (in schooljaren, schoolsoorten) het eerst naar school mogen en het wat: wat zij dan zouden moeten worden onderwezen.

Scholen - zeker VO - willen daarin zoveel mogelijk vrijheid, maar ik vind het wel onze taak om daar zoveel mogelijk eenduidigheid en richting in te geven vanuit het belang voor de gehele schoolloopbaan van leerlingen en de maatschappelijke fall out daarvan.

En vooral veel respect voor de bergen werk die nu verzet worden!

Groet

[REDACTED]

Verstuurd vanaf mijn iPad

Op 14 apr. 2020 om 16:29 heeft [redacted] <[redacted]@minocw.nl> het volgende geschreven:

Ter informatie. Weet niet of jullie dit ook hadden gezien.

Gr [redacted]

Verstuurd vanaf mijn iPad

Begin doorgestuurd bericht:

Van: "[redacted]@minocw.nl>

Datum: 14 april 2020 om 16:26:41 CEST

Aan: "[redacted]@minocw.nl>,"

"[redacted]@minocw.nl>," [redacted]

[redacted]@minocw.nl>," [redacted]

[redacted]@minocw.nl>," [redacted]

[redacted]@minocw.nl>," [redacted]

[redacted]@minocw.nl>," [redacted]

[redacted]@minocw.nl>," [redacted]

[redacted]@minocw.nl>," [redacted]

[redacted]@minocw.nl>," [redacted]

[redacted]@minocw.nl>," [redacted]

[redacted]@minocw.nl>," [redacted]

[redacted]@minocw.nl>," [redacted]

[redacted]@minocw.nl>," [redacted]

[redacted]@minocw.nl>," [redacted]

[redacted]@minocw.nl>," [redacted]

[redacted]@owinsp.nl>," [redacted]

[redacted]@owinsp.nl>," [redacted]

[redacted]@duo.nl>," [redacted]

[redacted]@minocw.nl>," [redacted]

[redacted]@minocw.nl>," [redacted]

[redacted]@minocw.nl>," [redacted]

[redacted]@minocw.nl>," [redacted]

[redacted]@minocw.nl>

Kopie: "[redacted]

[redacted]@minocw.nl>," [redacted]

[redacted]@minocw.nl>," [redacted]

[redacted]@minocw.nl>," [redacted]

[redacted]@minocw.nl>," [redacted]

[redacted]@minocw.nl>," [redacted]

[redacted]@minocw.nl>," [redacted]

[redacted]@minocw.nl>," [redacted]

[redacted]@minocw.nl>," [redacted]

[redacted]@minocw.nl>," [redacted]

[redacted]@minocw.nl>," [redacted]

[redacted]@minocw.nl>," [redacted]

[redacted]@minocw.nl>," [redacted]

[redacted]@minocw.nl>," [redacted]

[redacted]@ocw.local>," [redacted]

[redacted]@minocw.nl>," [redacted]

[redacted]@minocw.nl>," [redacted]

[redacted]@minocw.nl>," [redacted]

[redacted]@minocw.nl>," [redacted]

[redacted]@minocw.nl>," [redacted]

[redacted]@minocw.nl>," [redacted]

[redacted]@minocw.nl>," [redacted]